

УДК 35:342.7

DOI <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2025.33.53>

РОЛЬ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНИХ ЗАГРОЗ

Загурська-Антонюк Вікторія,

доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри міжнародних економічних відносин та європейської інтеграції

Поліського національного університету

ORCID ID: 0000-0003-3334-4494

Свірко Світлана,

доктор наук з державного управління, доктор економічних наук, професор,

завідувач кафедри національної безпеки,

публічного управління та адміністрування

Державного університету «Житомирська політехніка»

ORCID ID: 0000-0003-3334-4494

Загурський Володимир,

аспірант 3 курсу спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Державного університету «Житомирська політехніка»

ORCID ID: 0009-0008-1322-7913

У статті досліджується значення громадського порядку як ключового елемента системи національної безпеки в умовах все більшої соціальної, політичної та інформаційної турбулентності. Автори аналізують трансформацію уявлень про безпеку в контексті нестабільності, коли розмиваються межі між миром і конфліктом, а традиційні механізми правового регулювання втрачають ефективність. Особлива увага приділяється гібридним загрозам, які поєднують військові, економічні, інформаційні й соціальні чинники, що ускладнюють підтримання громадського порядку як стабілізуючого чинника суспільного розвитку. Розкрито роль державних інституцій, органів місцевого самоврядування та громадянського суспільства в забезпеченні правопорядку, захисті прав і свобод громадян, а також у нейтралізації деструктивних впливів. Визначено, що громадський порядок не лише гарантує безпеку особи, а й є індикатором стійкості держави до внутрішніх і зовнішніх викликів. Обґрунтовано необхідність комплексного підходу до підтримання громадського порядку, який передбачає інтеграцію правових, управлінських і комунікаційних інструментів. Акцентовано увагу на важливості адаптивного управління в умовах багатовимірних загроз, що виникають унаслідок глобальних процесів дестабілізації. Автори аналізують механізми реагування на кризові ситуації, зокрема, у контексті гібридних викликів, які не мають чітко визначених джерел і форм. Підкреслюється, що ефективне забезпечення громадського порядку потребує не лише нормативного регулювання, а й активної участі громадськості, міжінституційної координації та стратегічного прогнозування. Зроблено висновок, що в умовах турбулентності громадський порядок виконує функцію системного стабілізатора, здатного підтримувати соціальну згуртованість, правову визначеність і довіру до державних інституцій.

Ключові слова: громадська безпека, громадський порядок, загроза, національна безпека, стандарти громадського порядку, турбулентність.

Zahurska-Antoniuk Viktoriia, Svirko Svitlana, Zahurskyi Volodymyr. The role of public order in ensuring national security under conditions of turbulent threats

The article explores the significance of public order as a key component of the national security system under conditions of growing social, political, and informational turbulence. The authors analyze the transformation of security concepts in the context of instability, where the boundaries between peace and conflict become increasingly blurred, and traditional mechanisms of legal regulation lose their effectiveness. Particular attention is given to hybrid threats that combine military, economic, informational, and social factors, complicating the maintenance of public order as a stabilizing element of societal development. The study reveals the role of state institutions, local self-government bodies, and civil society in ensuring law and order, protecting citizens' rights and freedoms, and neutralizing destructive influences. It is emphasized that public order not only guarantees individual safety but also serves as an indicator of a state's resilience to internal and external challenges. The article substantiates the need for a comprehensive approach to maintaining public order, involving the integration of legal, administrative, and communication tools. The research highlights the importance of adaptive governance in the face of multidimensional threats arising from global destabilization processes. The author examines crisis response mechanisms, particularly in the context of hybrid challenges that lack clearly defined sources

and forms. It is stressed that effective public order management requires not only regulatory frameworks but also active public participation, interinstitutional coordination, and strategic forecasting. The conclusion drawn is that in turbulent conditions, public order functions as a systemic stabilizer capable of sustaining social cohesion, legal certainty, and public trust in state institutions.

Key words: *public security, public order, threat, national security, public order standards, turbulence.*

Стратегічною основою функціонування, розвитку й стабільності держави є забезпечення національної безпеки, яка охоплює всі сфери життя, від політичної, економічної, соціальної, інформаційної, екологічної та, особливо, військової. Національна безпека в сучасних українських реаліях набуває надзвичайно важливого значення, оскільки наша держава перебуває під впливом масштабних зовнішніх загроз, військової агресії та внутрішніх викликів, а її стратегічна роль полягає не лише в обороні держави, а й у формуванні стійкої основи для її розвитку, стабільності й міжнародної інтеграції, забезпечується такими ключовими аспектами: збереження суверенітету й територіальної цілісності; захист прав і свобод громадян; сприяння сталому розвитку; формування довіри до державних інституцій; протидія гібридним загрозам.

Питання забезпечення громадського порядку як складника національної безпеки в умовах соціальної турбулентності активно досліджується як українськими, так і зарубіжними науковцями. У вітчизняному науковому дискурсі значний внесок у розроблення теоретичних і прикладних аспектів громадської безпеки зробили такі дослідники, як О.М. Бандурка, В.Я. Тацій, Ю.П. Битяк, Ю.М. Грошевий, які розглядали правову природу громадського порядку та його роль у системі внутрішньої безпеки. Зокрема, В.Г. Фатхутдінов досліджував адміністративно-правові механізми забезпечення громадської безпеки, а Г.Ф. Костенко аналізував показники воєнної безпеки в контексті загроз громадському порядку. Основним питанням забезпечення громадського порядку в юридичній науці присвячено достатньо праць таких учених: Ф.Е. Колонтаєвського, Є.О. Корнева, В.В. Лазарева, Л.Л. Панова, Л.М. Розіна, О.Ф. Скакун.

У зарубіжній науці проблематика громадського порядку в умовах нестабільності розглядається крізь призму демократичних стандартів, кризового управління та гібридних загроз. Зокрема, французький дослідник Жан Ведель визначає безпеку як діяльність, спрямовану на запобігання загрозам колективу, включаючи протидію заколотам і захист державного порядку, а британський учений Девід Гарланд досліджує соціальні механізми контролю та безпеки в умовах постмодерної турбулентності. Б. Бузан у межах школи Копенгагенської теорії безпеки аналізує взаємозв'язок між громадським порядком, національною безпекою й соціальними процесами. Німецький науковець У. Бек у концепції «суспільства ризику» розглядає безпеку як відповідь на глобальні виклики, що формують нові типи загроз, включаючи інформаційні й екологічні. Узагальнюючи наукові підходи, можемо констатувати, що виникає необхідність міждисциплінарного підходу до дослідження громадського порядку як стабілізуючого чинника в умовах турбулентності.

Ефективність системи національної безпеки безпосередньо залежить від постійного оновлення та зміцнення її базових складників, серед яких ключову роль відіграє правовий захист особистості, який є концептуальною основою громадського порядку та громадської безпеки, а їх дотримання забезпечує не лише фізичну безпеку громадян, а й формує атмосферу довіри, упевненості й соціального спокою в державній системі. Завдяки забезпеченню ефективної охорони громадського порядку суспільство функціонує гармонійно, а держава має здатність протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам у системі національної безпеки, а саме: 1) запобігання дестабілізації – запобігання масовим заворушенням, тероризму, криміналу; 2) захист конституційного ладу – недопущення антидержавних дій; 3) забезпечення прав і свобод – створення безпечного середовища для громадян; 4) підтримка довіри до державних інституцій – ефективна робота поліції, судів, органів місцевого самоврядування.

Система громадської безпеки відіграє ключову роль у формуванні такого соціального простору, де кожен громадянин почувається захищеним і впевненим у здатності держави ефективно реагувати на загрози, адже це не просто контроль за дотриманням закону, а це створення умов, у яких панує довіра до інституцій, передбачуваність у діях влади та загальний спокій у суспільстві. Громадська безпека – це гарантія того, що люди можуть жити, працювати й взаємодіяти без страху перед насильством чи безладом, психологічне відчуття стабільності, яке є основою для розвитку громадянської активності, економічного зростання та демократичного поступу.

Ядром громадської безпеки є громадський порядок, який оснований на підтриманні суспільних відносин, за якого забезпечується дотримання правових норм, безпека громадян, стабільність соціального середовища, у системі національної безпеки є одним із ключових складників поряд із військовою,

інформаційною, економічною та екологічною безпекою. Громадський порядок є ключовим елементом внутрішньої безпеки, що прямо впливає на стабільність держави й забезпечується дотриманням відповідних нормативно-функціональних стандартів (таблиця 1).

Таблиця 1

Нормативно-функціональні стандарти громадського порядку

Основні норми	Функції
Визначається нормами права, моралі, етики	Регулятивна – установлює правила поведінки в суспільстві Охоронна – захищає права, свободи й безпеку громадян
Має публічний характер – стосується всіх членів суспільства	Превентивна – запобігає правопорушенням і конфліктам Стабілізаційна – забезпечує сталість соціальних процесів
Є динамічним явищем – змінюється залежно від соціальних умов	Інтеграційна – сприяє згуртуванню суспільства навколо спільних цінностей

Поняття «громадський порядок» має глибоке історичне коріння, яке бере початок із європейської правової традиції, а його витoki простежуються у французькому законодавстві початку XIX століття, де вперше чітко розмежовано функції кримінальної та адміністративної поліції. Саме на адміністративну поліцію було покладено завдання підтримувати порядок у громадських місцях, що заклало основу для сучасного розуміння цієї категорії. У період функціонування двох імперських систем – австро-угорської та російської, у правовому дискурсі термін «громадський порядок» почав використовуватися в першій половині XIX ст. («Статут про запобігання та припинення злочинів» (1832 р.), «Положення про заходи охорони державного порядку» (1881 р.), «Урядовий наказ Сенату» (1889 р.)). У радянський період поняття громадського порядку трансформувалося в ідею «революційного порядку», що відображало політичні реалії того часу. Конституція СРСР 1936 р. вже чітко закріпила терміни «громадський порядок» і «державний порядок», визнавши їх важливими для правового регулювання та подальших наукових досліджень. У II пол. XX ст., особливо в 1950–1960-х рр., термін набуває широкого застосування в законодавстві, зокрема в таких правових документах, як Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про посилення відповідальності за хуліганство» від 26 липня 1966 р. не лише визначав поняття громадського порядку, а й акцентував увагу на його складниках, особливо на дотриманні норм поведінки в громадських місцях.

На сучасному етапі громадська безпека або громадський порядок є ключовим елементом цивілізованого суспільного устрою та стабільного функціонування держави, її інституцій. Громадський порядок є станом, за якого забезпечується захист як матеріальних, так і духовних цінностей суспільства, регламентована діяльність державних і громадських структур, а також охорона прав і свобод кожного громадянина від внутрішніх і зовнішніх загроз, що створює передумови для гармонійного розвитку й повноцінного життя. До того ж стан суспільних взаємин, що виникають поза межами громадських місць, може вважатися проявом громадського порядку лише тоді, коли він впливає на ті відносини, які формуються саме в публічному просторі. Найпоширенішим є розуміння громадського порядку як впорядкованого стану соціальних зв'язків, що виникають у процесі реалізації прав і свобод людини та громадянина. У цьому контексті державні органи, місцеве самоврядування й окремі особи мають дотримуватися загальноприйнятих норм співжиття.

У сучасному суспільно-правовому дискурсі поняття «громадський порядок» має багатогранне тлумачення, що охоплює різні аспекти суспільного життя, його зміст не обмежується лише дотриманням правил поведінки, а включає широку систему взаємодії між громадянами, державою та соціальними інститутами (таблиця 2).

Таким чином, поняття громадського порядку охоплює комплекс соціальних зв'язків і нормативно врегульованих відносин, що виникають у процесі експлуатації об'єктів, які становлять потенційну загрозу для життя, здоров'я, майнових інтересів громадян, а також для функціонування державних і громадських інституцій. Особливе значення ця система набуває в умовах надзвичайних подій – природних катастроф, техногенних аварій чи інших кризових ситуацій. Її основою слугують технічні й правові норми, спрямовані на забезпечення стабільності, захисту та безперервності життєво важливих процесів у суспільстві.

Поняття громадської безпеки охоплює впорядковану систему соціальних взаємин, спрямовану на запобігання негативним наслідкам природних явищ, таким як повені, землетруси, епідемії, пожежі, а також впливу об'єктів із високим рівнем ризику. Її мета полягає в мінімізації загроз, що можуть порушити стабільність життєдіяльності суспільства.

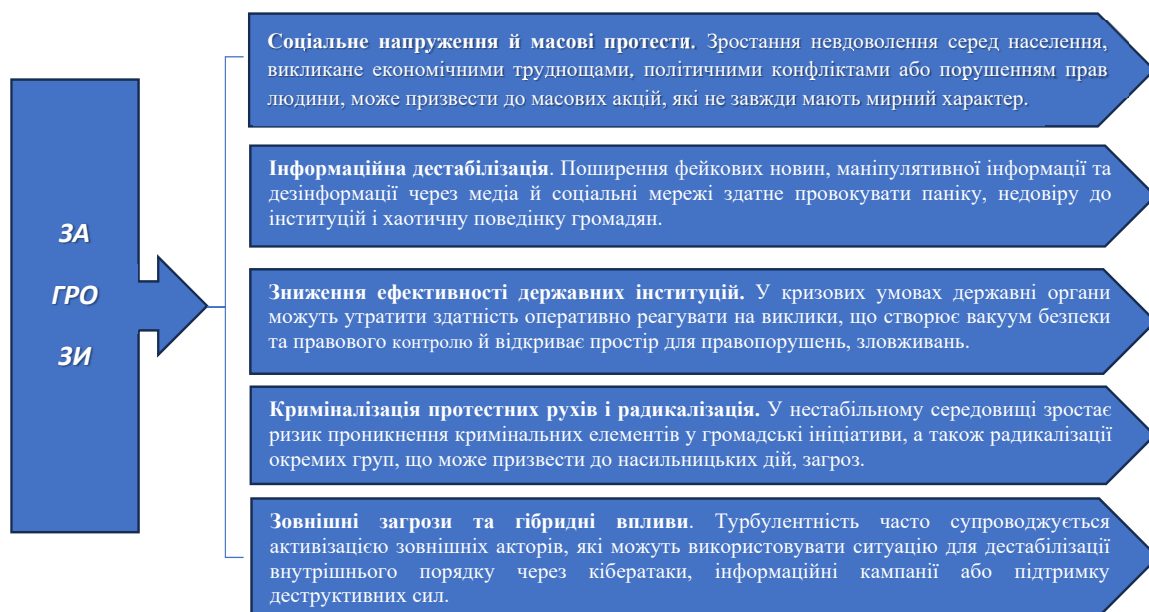
Таблиця 2

Основні підходи до визначення поняття «громадський порядок» [1, с. 1414; 1425]

Аспект	Сутність
Нормативно-правовий підхід	Порядок трактується як система суспільних відносин, що регулюється правовими, моральними й соціальними нормами, а його мета ґрунтується на захисті основних прав і свобод людини, її життя, здоров'я, гідності й моральних цінностей.
Стан упорядкованості	Порядок можна розглядати як стабільний стан суспільних відносин, у якому діють і дотримуються соціальні норми – правові, моральні, корпоративні, звичаєві.
Просторово-соціальний	Громадський порядок – це система взаємодій, що виникають переважно в громадських місцях. Її основою є дотримання загальноприйнятих норм, які забезпечують безпеку, спокій і передбачуваність поведінки.
Безпековий	Система правових і соціальних норм покликана гарантувати особисту безпеку громадян, підтримувати громадський порядок, а також створювати умови, необхідні для стабільної діяльності підприємств, установ, організацій і громадських об'єднань.
Суспільна нормативність	Вольові взаємини між людьми виникають на основі добровільного й усвідомленого виконання встановлених норм – як юридичних, так і соціальних. Це сприяє гармонійному співіснуванню в умовах сучасного суспільства.
Суспільне врегулювання	Суспільні відносини, що формуються під впливом правових і соціальних норм, забезпечують збереження громадського спокою, захист людської гідності, повагу до честі особи та підтримку моральних засад у суспільстві.
Морально-етичний	Громадський порядок – це не лише юридична категорія, а й моральна. Він передбачає повагу до людської гідності, дотримання етичних норм, що формують культуру взаємодій в суспільстві.
Поведінковий	Громадський порядок розглядається як суворе дотримання встановлених норм поведінки у публічних місцях: на вулицях, у парках, житлових будинках, гуртожитках тощо. Це забезпечує комфортні умови для праці, побуту й відпочинку.

Останнє двадцятиріччя відзначилося зростанням криз, а разом із ними загроз, що стали каталізаторами процесу пришвидшення турбулентності, а в періоди соціальної, політичної чи економічної нестабільності, тобто в умовах турбулентності, громадський порядок зазнає особливого навантаження. Його вразливість зростає через низку внутрішніх і зовнішніх чинників, які порушують баланс між безпекою, правопорядком і суспільною довірою.

«Соціальна турбулентність – це не нове явище, воно було завжди, не тільки сьогодні в перенасиченому світі... До особливо «буремних» або турбулентних періодів історії відносять світові війни, світову

Рис. 1. Основні загрози громадському порядку в умовах турбулентності

кризу, терористичні акти, нестачу водних ресурсів, глобальне потепління, голод у нерозвинених країнах тощо. Сьогодні до основних викликів соціально турбулентного простору зараховують передусім турбулентні явища, пов'язані з глобалізацією: періодичні економічні кризи, міграційні потоки, споживання заради споживання, перенасичення інформацією, вибух віртуальної реальності, крос-культуру тощо» [4, с. 48].

Одним із найсерйозніших викликів сучасного турбулентного середовища є розмивання меж між мирним співіснуванням і станом війни. Егоцентричні інтереси окремих політичних суб'єктів, а також стратегічні помилки в прийнятті рішень, спричиняють виникнення зон затяжних конфліктів, ресурсних протистоянь і раптових протестних рухів, здатних порушити крихку рівновагу сил і трансформувати геополітичну структуру світу. У глобалізованому світі нестабільність має здатність не лише швидко поширюватися територіально, а й провокувати ланцюгові реакції, коли політична криза переростає в економічну, соціальну, інституційну або культурну. Конкуренція між державами й іншими впливовими акторами дедалі частіше виходить за межі правових механізмів і набуває форм прихованого впливу. Застосування непрямих засобів тиску дає змогу маніпулювати розвитком конфліктів, зберігаючи видимість нейтральності й дистанційованості від протистояння.

У цьому контексті формується нова модель конфліктності, так звана гібридна війна, яка суттєво відрізняється від класичних форм збройного протиборства, особливістю якої є поєднання військових і невоєнних методів – економічного, інформаційного, соціального й політичного впливу. Така багатовимірність ведення конфліктів, стирання меж між локальними інцидентами та масштабними війнами, а також ескалація гібридних загроз значно ускладнюють реагування на виклики турбулентного середовища [4, с. 49].

Таким чином, громадський порядок у період турбулентності потребує особливої уваги з боку держави, громадянського суспільства та правоохоронних органів. Р.С. Мельник зазначає, що в наукових працях німецьких дослідників громадська безпека трактується як стабільний стан суспільних відносин, що характеризується: дотриманням правопорядку; безперебійною роботою органів державної влади, місцевого самоврядування й інших інституцій, які виконують публічні функції; захистом особистих прав і матеріальних благ громадян, зокрема життя, здоров'я, свободи, гідності та власності [5].

Тому збереження громадського порядку залежить не лише від силових заходів, а й від ефективної комунікації, прозорості дій влади, підтримки соціального діалогу та зміцнення правових механізмів. Успішне подолання загроз можливе лише за умови консолідації зусиль усіх учасників суспільного процесу з чітким дотриманням юридично-правових норм, які в Україні в цій сфері розвинені на досить високому рівні. Громадський порядок в українській державі регулюється Конституцією, законами України «Про Національну поліцію», «Про охорону громадського порядку», а також міжнародними стандартами прав людини. «Грунтовними нормативно-правовими актами національного безпекового законодавства є закони України «Про основи національної безпеки України», «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів», Указ Президента України «Про Стратегію національної безпеки України» та ін. Основними нормативно-правовими актами України стосовно громадського порядку є закони: «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про громадські об'єднання», «Про політичні партії», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про свободу совісті та релігійні організації про молодіжні та дитячі громадські організації» та постанови Кабінету Міністрів: «Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» від 24 березня 2012 р. № 212, «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 3 листопада 2010 р. № 996, «Про затвердження Порядку планування та моніторингу реалізації органами виконавчої влади Стратегії державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» від 25 грудня 2013 р. № 968» [3].

Термін «безпека» охоплює як загальний стан захищеності базових суспільних цінностей, так і конкретні ситуації, що стосуються окремої особи чи соціальних груп. У широкому розумінні безпека означає відсутність загроз, страху й зовнішнього ворожого впливу, що може порушити стабільність життєдіяльності.

У Конституції України це поняття має кілька форм прояву. Зокрема, у статті 3 йдеться про «безпеку громадянина» як одну з ключових засад державної політики. Статті 16, 36 і 92 містять положення про «громадську безпеку», що стосується захисту суспільного порядку й умов спільного існування. У статтях 18, 37 і 106 згадується «національна безпека України», яка передбачає охорону життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави. Її мета – забезпечення сталого розвитку, своєчасне виявлення загроз, запобігання їм і нейтралізація задля збереження національних інтересів [2].

Відповідно до положень ст. 1 Закону України «Про національну безпеку України», поняття громадської безпеки та порядку охоплює захист ключових інтересів особи й суспільства, включаючи права та свободи громадян. Їх забезпечення визначається як одне з головних завдань для органів безпеки, державних інституцій, місцевого самоврядування, посадових осіб і представників громадськості. Усі ці суб'єкти мають координувати свої дії задля ефективного захисту національних інтересів від реальних і потенційних загроз [7].

Поняття «громадська безпека та порядок» також уживаються в Законі України «Про національну гвардію України» [8]. Водночас у Законі України «Про Національну поліцію» [9] уживається термін «публічна безпека», визначення якого відсутнє. Термін «громадська безпека та порядок» використовується й у Кодексі України про адміністративні правопорушення, зокрема поняття «громадська безпека» також ви застосовано в Законах України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» [6] і «Про правовий режим надзвичайного стану» [10].

Підсумовуючи дослідження, установили, що громадський порядок є не лише елементом внутрішньої стабільності, а й стратегічним чинником національної безпеки, особливо в умовах соціальної, політичної та інформаційної турбулентності. Його підтримання забезпечує захист життєво важливих інтересів особи, суспільства й держави, сприяє збереженню правового простору, соціальної згуртованості та довіри до інституцій. У сучасному світі, де межі між миром і конфліктом дедалі більше розмиваються, громадський порядок виконує функцію системного стабілізатора, здатного нейтралізувати деструктивні впливи й запобігати ескаляції кризових явищ. Особливу увагу варто приділяти гібридним загрозам, які поєднують військові, економічні, інформаційні та соціальні компоненти, що ускладнює традиційні механізми реагування. Ефективне забезпечення громадського порядку потребує комплексного підходу, який включає правове регулювання, міжінституційну координацію, стратегічне прогнозування й активну участь громадянського суспільства. В умовах глобальної нестабільності важливо формувати адаптивні моделі управління, здатні оперативно реагувати на багатовимірні виклики.

Таким чином, громадський порядок варто розглядати як багатофункціональний інструмент забезпечення національної безпеки, що поєднує правові, соціальні й управлінські механізми. Його роль у сучасних умовах набуває особливої актуальності, вимагаючи переосмислення підходів до безпеки й упровадження нових стратегій реагування на турбулентні загрози.

Дослідження підтверджує, що громадський порядок є не лише інструментом підтримання внутрішньої стабільності, а й критично важливим чинником забезпечення національної безпеки в умовах багатовимірних загроз. Тому основними напрямками стратегічного зміцнення національної безпеки в повсякденний період в Україні мають стати:

модернізація сектору оборони та безпеки: реформування збройних сил, правоохоронних органів, розвідки й інших структур, здатних ефективно реагувати на сучасні загрози;

поглиблення міжнародного співробітництва: інтеграція з євроатлантичними структурами, зокрема НАТО та Європейським Союзом, що забезпечує політичну підтримку, військову допомогу й технологічне партнерство;

зміцнення кібербезпеки й інформаційної стійкості: захист інформаційного простору, протидія дезінформації та кібератакам є невід'ємним складником безпеки держави;

формування національної єдності й громадянської відповідальності: підвищення рівня патріотизму, правової культури й активної участі громадян у захисті державних інтересів.

Отже, у періоди соціальної турбулентності, коли традиційні механізми правового регулювання втрачають ефективність, а межі між миром і конфліктом стають розмитими, громадський порядок виконує роль системного стабілізатора, що забезпечує правову визначеність, соціальну згуртованість і довіру до державних інституцій.

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В.Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. С. 1414, 1425.
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%8013>.
3. Копанчук В.О. Нормативно-правове забезпечення державної політики національної безпеки та громадського порядку України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1610>.
4. Кубальський О. Сутність та основні виклики соціально-турбулентного простору сучасної цивілізації. *Humanities Studies*. 2022. Вип. 12 (89). С. 47–52.

5. Мельник Р.С. Поняття «громадська безпека» та «громадський порядок» у німецькій та українській науці і законодавстві. URL: http://www.irbis.nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P2.
6. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80>.
7. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
8. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 року № 876-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/876-18>.
9. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 58-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
10. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1550-14>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.08.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 25.09.2025

Дата публікації: 28.11.2025